

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Lenkou Zapletalovou v právní věci
žalobce

B.P., nar. XXXXX

bytem XXXXX

zastoupeného Mgr. Vladimírem Dvořáčkem, advokátem,

se sídlem Brno, Pekařská 384/13, PSČ 602 00

proti

žalovanému

P.B., nar. XXXXX

bytem XXXXX

zastoupeného Mgr. Antonínem Zralým, advokátem,

se sídlem Brno, Ponávka 185/2, PSČ 602 00

o zaplacení částky 5 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 272 292,49 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % od 1. 12. 2010 do zaplacení do 3 dnů od právní moci usnesení.**
- II. Žaloba se v částce 4 727 707,51 Kč s 7,25% úrokem z prodlení od 1. 12. 2010 do zaplacení a v části, tvořené 15% úrokem z prodlení z částky 5 000 000 Kč od 7. 3. 1999 do 30. 11. 2010, zamítá.**
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 1 075 149 Kč, k rukám právního zástupce žalovaného, do 3 dnů od právní moci usnesení.**
- IV. Žalobce je povinen zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 5 592 Kč, na účet Krajského soudu Brně, do 3 dnů od právní moci usnesení.**
- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 641 Kč, na účet Krajského soudu Brně, do 3 dnů od právní moci usnesení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 2. 3. 1999, doručenou soudu dne 8. 3. 1999, domáhal po žalovaném zaplacení částky 5 000 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně od 7. 3. 1999 do zaplacení a také zaplacení nákladů řízení.
V žalobě žalobce uvedl, že dne 7. 3. 1995 uzavřel žalobce s žalovaným smlouvu o převodu obchodního podílu společnosti SAMAB spol. s r.o., jejíž valná hromada dne 7. 3. 1995 vyslovila s tímto prodejem souhlas. Způsob vypořádání za převod obchodního podílu žalobce společnosti SAMAB spol. s r.o. na žalovaného, přičemž valná hromada společnosti SAMAB spol. s r.o. 7. 3. 1995 vyslovila s tímto prodejem obchodního podílu souhlas. Žalobce a žalovaný se dohodli na vypořádání za uskutečněný převod obchodního podílu tak, že firma SAMAB spol. s r.o. se vyrovná s žalobcem podle dohody ze dne 8. 2. 1995 a žalovaný se zavázal zaplatit žalobci za jeho obchodní podíl částku ve výši 5 000 000 Kč, a to do 4 let od uskutečnění převodu. Na základě těchto skutečností byla provedena změna zápisu v obchodním rejstříku. Žalovaný žádné vyrovnání s žalobcem neprovedl, ani přes opakované výzvy a urgencye.

2. O věci bylo nejprve rozhodnuto rozsudkem pro zmeškání č.j. 41 Cm 475/99-30 ze dne 22. 9. 2003, který byl zrušen usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 347/2004-89 ze dne 11. 11. 2005.
3. Znovu bylo o věci rozhodnuto usnesením č.j. 41 Cm 475/99-149 ze dne 29. 5. 2006, kterým byla žaloba zamítnuta, neboť předmětná smlouva o převodu obchodního podílu byla shledána absolutně neplatnou pro neurčitost, protože neobsahuje žádné ujednání o úplatnosti či bezplatnosti převodu. Uvedené usnesení bylo následně v odvolacím řízení potvrzeno usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 482/2006-192 ze dne 2. 11. 2007 s tím, že vzhledem k absenci podstatné náležitosti - určité sjednání ceny obchodního podílu nebo způsobu jejího určení, nelze smlouvu o převodu obchodního podílu vyložit způsobem zachovávajícím její platnost.
4. Usnesením Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 Cdo 1899/2009-271 ze dne 28. 4. 2010 byla usnesení č.j. 41 Cm 475/99-149 zdejšího soudu a usnesení č.j. 8 Cmo 482/2006-192 Vrchního soudu v Olomouci zrušena a věc byla vrácena zdejšímu soudu, jako soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Nejvyšší soud uvedl, že závěry odvolacího soudu, i soudu prvního stupně, podle nichž je smlouva o převodu obchodního podílu absolutně neplatná pro neurčitost, neboť v ní není obsaženo ujednání o bezúplatnosti převodu či ceně za převod obchodního podílu, je v souladu s ustálenou judikaturou dovolacího soudu. Dovolání ale shledal důvodným s ohledem na skutečnost, že v řízení nebylo zkoumáno, zda uplatněný nárok nelze právně posoudit jinak, a to jako nárok z bezdůvodného obohacení, když žalovaný na základě předmětné neplatné smlouvy vykonával práva společníka a „užíval“ obchodní podíl žalobce. v těchto souvislostech Nejvyšší soud odkázal na § 457 občanského zákoníku (zákona č. 40/1964 Sb. – dále jen občanský zákoník) podle něhož je-li smlouva neplatná, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal a není-li to možné, musí být poskytnuta peněžitá náhrada, jak se uvádí v § 458, odst. 1 občanského zákoníku a zmínil k vydržení obchodního podílu usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 50/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (29 Odo 1216/2005).
5. Následně bylo ve věci rozhodnuto usnesením č.j. 15/41 Cm 71/2010-798 ze dne 5. 5. 2015, kterým byla žaloba zamítnuta v plném rozsahu a žalobci byla uložena povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení a náklady státu České republiky. Uvedené usnesení bylo zrušeno Vrchním soudem v Olomouci č.j. 8 Cmo 330/2015-830 ze dne 27. 1. 2016. Ve svém rozhodnutí zopakoval odvolací soud konstatování, uvedené v usnesení č.j. 8 Cmo 482/2006-192, a to, že závěr soudu prvního stupně o neplatnosti smlouvy o převodu obchodního podílu pro neurčitost, je správný. Dále odvolací soud shrnul, že z dané smlouvy stranám žádná vzájemná práva a povinnosti nevznikly, proto nárok na zaplacení žalované částky z této smlouvy nelze dovodit. V rámci posouzení otázky držení předmětného obchodního podílu odvolací soud uvedl, že podle závěrů Nejvyššího soudu ČR, obsažených v rozhodnutí sp. zn. 29 Odo 1216/2005, lze obchodní podíl vydržet jako věc movitou. V daném případě smlouva o převodu obchodního podílu, uzavřená mezi účastníky, je absolutně neplatná a nebyla ujednána podmínka, představující vázanost převodu vlastnického práva k obchodnímu podílu na zaplacení kupní ceny, tudíž z něj nemohou vzniknout smluvním stranám žádná práva a povinnosti, když smluvní strany v této smlouvě neprojeví ani vůli vázat převoa vlastnického práva na zaplacení kupní ceny. Dále zde konstatoval, že zaplacení kupní ceny nemá vliv na převod vlastnického práva k obchodnímu podílu, a proto nemůže vliv na posouzení existence dobré víry, ani vědomost účastníka o nezaplacení kupní ceny za převáděný obchodní podíl. Na základě uvedeného vyhodnotil odvolací soud závěr zdejšího soudu o nedostatku dobré víry z důvodu povědomí nabyvatele o nezaplacení kupní ceny jako nesprávný a otázku existence dobré víry žalovaného posoudil následovně: V době převádění obchodního podílu existovala sice judikatura, podle které absence ujednání o úplatnosti, či bezúplatnosti převodu obchodního podílu, způsobuje neurčitost a tedy neplatnost smlouvy pouze v obecné rovině, neboť ve vztahu ke smlouvě o převodu obchodního podílu byly tyto závěry judikovány Nejvyšším soudem ČR teprve v rozhodnutí 1 Odon 110/1997, které bylo zveřejněno až v roce 1999. K uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu mělo dojít

v předmětné věci 7. 3. 1995, s ohledem na její neplatnost by pak k vydržení mělo dojít a došlo dne 7. 3. 1998. Při svých závěrech o dobré víře žalovaného zdůraznil odvolací soud, že rejstříkový soud na základě dané smlouvy provedl zápis ohledně změny společníků předmětné společnosti, tudíž ji považoval za platnou. Dle názoru odvolacího soudu nelze objektivně klást na obezřetnost účastníků ve vztahu k posouzení platnosti uzavírané smlouvy o převodu obchodního podílu větší nároky, než na rejstříkový soud. Odvolací soud tedy uzavřel, že minimálně v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 byl žalovaný v dobré víře, že je 100 % vlastníkem obchodního podílu společnosti, a proto tento podíl dnem 7. 3. 1998 vydržel v souladu s § 134, odst. 1 občanského zákoníku. Odvolací soud také vycházel z nesporné skutečnosti mezi účastníky, že od 7. 3. 1995 žalovaný, jako jediný společník společnosti také vystupoval a rovněž žalobce domnělý převod respektoval. Dále odvolací soud konstatoval, že z nesporného tvrzení účastníků vyplývá, že společnost v roce 1995 dosáhla zisku, z čehož lze dovodit, že měla majetek, jemuž by měla odpovídat hodnota obchodního podílu, což je nutno posoudit v souladu s existencí bezdůvodného obohacení, protože není vyloučeno, že se žalovaný neplatným převodem obchodního podílu a jeho následným vydržením obohatil na úkor žalobce, a proto zrušil usnesení zdejšího soudu č.j. 15/41 Cm 71/2010-804 a věc vrátil k dalšímu řízení. Odvolací soud zdůraznil, že soud prvního stupně je vázán názorem odvolacího soudu ohledně vydržení obchodního podílu s tím, že v novém řízení musí zdejší soud posoudit, zda a případně v jaké výši se žalovaný na úkor žalobce bezdůvodně obohatil a také důvodnost žalovaným vznesené námitky promlčení.

6. V rámci nového projednávání věci u zdejšího soudu žalobce zejména tvrdil, že SAMAB, spol. s r. o. k datu 7. 3. 1995 měla hodnotu ve výši minimálně 12 000 000 Kč, což lze dovodit z důkazů, které o hodnotě společnosti rámcově vypovídají. V zápisu usnesení společníků ze dne 12. 10. 1994 všichni společníci konstatují, že se pokusí zajistit zájemce o koupi společnosti za cenu v minimální výši 12 000 000 Kč a podle zápisu z pracovní rady z 16. 12. 1994, mělo být v rámci ceny za převod 42 % podílu ve společnosti vycházeno z ceny 3 – 5 000 000 Kč v závislosti na době splatnosti této ceny. Dále žalobce odkázal na výsledky svědků, a to J.P., podle kterého společnost SAMAB spol. s r.o. byla velmi dobře prosperující společností s obratem za hranicí 20 – 25 000 000 Kč, což uvedl tento svědek na jednání 23. 5. 2011. Svědkyně Z.J. na jednání 4. 4. 2011 zase uvedla, že v roce 1994 se společníci dohodli, že hodnota celé firmy je asi 12 000 000 Kč a P. má za svůj podíl ve výši 42 % obdržet 5 000 000 Kč a také vypověděla, že společnost měla obrat asi 34 000 000 Kč a kladný hospodářský výsledek, proto hodnota 12 000 000 Kč byla odpovídající. Svědek R.L. při jednání 4. 4. 2011 uvedl, že finanční situace společnosti SAMAB spol. s r.o. byla velmi dobrá a on měl obdržet za svůj podíl částku 750 000 Kč, paní J. 1 000 000 Kč a žalobce adekvátní částku podle výše jeho podílu s tím, že společnost měla hodnotu hodně přes 10 000 000 Kč. Dále žalobce zmínil notářský zápis NZ 388/1996 ze dne 17. 12. 1996, ve kterém jsou výsledky hospodaření společnosti SAMAB spol. s r.o. za rok 1994 a 1995, kdy v roce 1994 byla ztráta 179 224,73 Kč a v roce 1995 čistý zisk po odpočtu daní 237 775,34 Kč a notářský zápis č. 423/1998 z 8. 9. 1998, kde jsou uvedeny výsledky hospodaření společnosti SAMAB spol. s r.o. za rok 1996, kdy čistý zisk po odpočtu daně činil 451 188,80 Kč a za rok 1997 čistý zisk po odpočtu daně činil 383 899,58 Kč. Účetní závěrka za rok 1994 uvádí výsledky hospodaření v roce 1993 a 1994. Znalecký posudek č. 10/2003, vypracovaný Doc. Ing. Věroslavem Sedláčkem pro řízení 13 C 50/93, potvrzuje údaje o hospodaření a v roce 1995 uvádí tržby ve výši 33 744 Kč s tím, že společnost měla v roce 1994 a 1995 naakumulovaný nerozdělený zisk z minulých let ve výši 1 561 000 Kč. Podle výkazu zisků a ztrát za rok 1997, obsaženého v rejstříkovém spisu společnosti, byl zisk společnosti SAMAB spol. s r.o. v roce 1997 před zdaněním 690 000 Kč.
7. Žalobce argumentoval, že kromě bezdůvodného obohacení, spočívající v obvyklé ceně předmětného obchodního podílu, má nárok i na bezdůvodné obohacení, spočívající v užívání obchodního podílu žalobce žalovaným. K datu 31. 12. 1998 měla společnost vytvořený nerozdělený zisk ve výši 2 373 000 Kč, avšak žalobce nemá možnost prokázat, jak bylo s tímto ziskem naloženo a ze skutečnosti, že následně byla činnost společnosti SAMAB spol. s r.o.

ukončena, je zjevné, že takto vytvořený zisk byl nějakým způsobem spotřebován a muselo se tak dít ve prospěch žalovaného, jakožto jediného společníka, proto by celá částka zisků v rozsahu podílu, připadajícího na obchodní podíl žalobce, měla být považována za bezdůvodné obohacení žalovaného na úrok žalobce. Soud by měl postupem podle § 136 o.s.ř. určit výši bezdůvodného obohacení, spočívající v obvyklé ceně obchodního podílu částkou 5 040 000 Kč, jako 42 % částky 12 000 000 Kč za cenu obchodního podílu a také výši bezdůvodného obohacení za užívání předmětného obchodního podílu žalovaným, které činí 996 660 Kč neboli nejméně 42 % z částky 2 373 000 Kč a proto by měl soud vyhovět žalobě v plném rozsahu žalované částky, včetně požadovaného úroku z prodlení.

8. Žalovaný v rámci nového projednávání věci u zdejšího soudu nejprve rekapituloval, že žalobou z 2. 3. 1999 se žalobce domáhal zaplacení žalované částky za prodej obchodního podílu ve společnosti SAMAB spol. s r.o., převedený smlouvou ze dne 7. 3. 1995 žalovanému, který měl tuto částku zaplatit žalobci do 7. 3. 1999. Takto byl vymezen předmět sporu do 24. 8. 2010, kdy na základě poučení soudu na doplnění rozhodných skutečností ve vztahu k závěru Nejvyššího soudu, že by se mohlo jednat o nárok z bezdůvodného obohacení, když žalovaný na základě neplatné smlouvy o převodu obchodního podílu vykonával práva společníka a obchodní podíl žalobce užíval, žalobce v podání, doručeném soudu 24. 8. 2010, změnil svoje tvrzení tak, že žalovaný užíval obchodní podíl od uzavření neplatné smlouvy ze dne 7. 3. 1995 až do 13. 12. 2006 v dobré víře, že mu patří, proto tento podíl vydržel dnem 7. 3. 1998 a vydržením vzniklo žalovanému bezdůvodné obohacení nejméně ve výši 5 000 000 Kč a dále z titulu nevyplacených zisků, připadajících na obchodní podíl v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998, vzniklo žalovanému bezdůvodné obohacení v přibližné výši 1 500 000 Kč. Žalovaný dále poukázal na argumentaci žalobce, že uplatňuje žalovanou částku přednostně z titulu bezdůvodného obohacení, tvořeného náhradou za podíl, který žalovaný vydržel a pokud by se ukázalo, že hodnota vydrženého podílu je nižší, než žalovaná jistina 5 000 000 Kč, pak uplatňuje zbývající částku až do výše žalované jistiny 5 000 000 Kč z titulu bezdůvodného obohacení, spočívajícím v nároku na vydání toho, co žalovaný získal v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 na vyplacených podílech na ziscích za toto období od společnosti SAMAB spol. s r.o. V podání, doručeném soudu dne 9. 11. 2010, žalobce ještě upřesnil, že ke vzniku bezdůvodného obohacení žalovaného, tvořeného náhradou za vydržený podíl, došlo 7. 3. 1995 a u bezdůvodného obohacení, spatřovaného ve vyplacených ziscích, setrval žalobce na dříve vymezeném období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998. Konečným způsobem vymezil žalobce svůj upravený nárok u jednání 29. 11. 2010 tak, že bezdůvodné obohacení je tvořeno jednak hodnotou obchodního podílu žalobce na společnosti SAMAB spol. s r.o. k datu 7. 3. 1995 a jednak částkou podílu na zisku společnosti SAMAB spol. s r.o., vyplacených žalovanému z titulu držení obchodního podílu nabytého od žalobce v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998. Dle názoru žalovaného žalobce jednoznačně a dostatečně vymezil žalovaný nárok teprve 29. 11. 2010, když upřesnil, že požaduje zaplacení náhrady za podíl žalobce ve společnosti SAMAB ve výši 100/240, který pro jeho vydržení žalovaným dne 7. 3. 1998 již nemůže být žalobci vrácen, a proto mu náleží za něj peněžitá náhrada nejméně ve výši 5 000 000 Kč a dále nárok, tvořený tím, co žalovaný obdržel od společnosti SAMAB na podílu zisku za období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998, který připadá na podíl žalobce, vydržený žalovaným dne 7. 3. 1998.

Žalovaný také uváděl, že žalobce nově požadoval peněžitou náhradu za obchodní podíl proto, že pro vydržení žalovaným mu nemůže ten podíl být vrácen in natura, a proto má povinnost poskytnout žalobci náhradu v penězích podle § 458, odst. 1 občanského zákoníku. Jenže, v důsledku absolutní neplatnosti smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 7. 3. 1995 žalobce vlastnictví podílu nikdy nepozbyl, ani pozbyt nemohl, tedy ani žalovaný žádné plnění nezískal. Na podíl lze sice nahlížet jako na věc movitou, mající způsobilost být předmětem občanskoprávních vztahů, avšak nelze u něj uvažovat o nakládání s ním ve smyslu působení na něj fyzikálními silami, zejména ho přenášet, předávat či vydávat. Žalovaný tedy v tomto smyslu nic nezískal a nemohl žalobci ani nic ve fyzickém slova smyslu vydat. Pokud tedy žalobce neplatnou smlouvou vlastnictví

podílu nepozbyl a s podílem nelze ve fyzickém smyslu pro jeho dematerializovanou polohu nakládat, tedy nebyl ani předán a pak nemůže být ani vrácen, tudíž je původní stav zachován již od počátku tím, že neplatnost smlouvy byla zjištěna.

Dále žalovaný argumentoval tím, že pokud měl žalobce za to, že do jeho práva někdo neoprávněně zasahuje, mohl se domáhat nároku na ochranu vlastnictví podle § 126 občanského zákoníku. V daném případě nejde tedy o žádné restituční nároky, ani o způsob jejich vypořádání. Stejně tak nepřichází v úvahu použití § 458, odst. 1, věty druhé, které se žalobce dovolává, když tento řeší situace, kdy zákonem preferovaný způsob vydání předmětu bezdůvodného obohacení, není objektivně možný, tedy když by jeho vydání in natura nebylo hospodářsky účelné, zejména s přihlédnutím k důsledku, k němuž by navrácením věci došlo anebo i proto, že obohacení spočívalo ve výkonech, nebo v užívání. Žalobce od 7. 3. 1998 do 13. 12. 2006, kdy zanikla společnost SAMAB spol. s r.o., nikdy o tento obchodní podíl neusiloval, ač mu v tom nic nebránilo a nedomáhal se tohoto podílu ani ve vztahu k žalovanému, ani ve vztahu ke společnosti SAMAB, ani ve vztahu ke třetím osobám, či obchodnímu rejstříku. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že pokud se žalobce jako vlastník podílu podílel na vzniku nového vlastnictví vydržitelské - žalovaného tím, že uzavřel neplatnou smlouvu a neplatnosti se nedovolával, podíl vrátit nežádal, ani neuplatňoval ochranu vlastnictví podílu a jako vlastník podílu se nechoval, pomohl navodit stav vydržení. Dojde-li k vydržení, pak zaniká restituční povinnost podle § 451 občanského zákoníku a nemůže být ničím nahrazena, a to ani náhradovou pohledávkou ve smyslu § 458, odst. 1, věty druhé občanského zákoníku.

9. V podání, doručeném soudu dne 12. 11. 2018 žalovaný navrhl, aby bylo přezkoumáno, zda trvají podmínky pro osvobození žalobce od soudních poplatků a v návaznosti na nová zjištění toto osvobození žalobci odejmul. Od posledního přezkumu podmínek již uplynuly čtyři roky a žalovanému je známo, že žalobce má nyní příjem z výkonu závislé činnosti, když působí jako ředitel Ústavu informatiky VUT v Brně na podnikatelské fakultě a současně pobírá starobní důchod.
10. Soud k uvedenému podnětu žalovaného přezkoumal podmínky nutné pro trvání osvobození žalobce od soudních poplatků a za tímto účelem učinil následující zjištění:
Z potvrzení zaměstnavatele žalobce - Vysokého učení technického v Brně, ze dne 11. 3. 2019 bylo zjištěno, že měsíční průměrný čistý výdělek žalobce za kalendářní IV. čtvrtletí 2018 byl ve výši 32 638 Kč. Z výplatního dokladu starobního důchodu za výplatní období březen 2019 bylo zjištěno, že žalobci byl vyplacen starobní důchod ve výši 12 837 Kč. Z vyjádření soudem oslovených bank bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje kladným zůstatkem na bankovních účtech. Z vyjádření Magistrátu města Brna ze dne 21. 2. 2019 bylo zjištěno, že žalobce není registrován v registru silničních vozidel.
Ze sdělení soudní exekutorky Mgr. Marie Mynářkové ze dne 20. 2. 2019 bylo zjištěno, že exekuce nařízená na celkovou vymáhanou částku k 20. 2. 2019 ve výši 8 717 221,81 Kč stále trvá a dosud bylo vymoženo 3 795 753,06 Kč. Exekuce je vymáhána srážkami ze mzdy u zaměstnavatele Vysoké učení technické v Brně (měsíční srážka v průměru 25 000 Kč) a srážkami z důchodu povinného (měsíční srážka 7 041 Kč), přičemž exekutor zvažuje zahájit úkony směřující k dražbě nemovitostí povinného.
Žalobci tak zůstává měsíčně částka 7 638 Kč z čisté mzdy a částka 12 837 Kč ze starobního důchodu, celkem tedy částka 20 475 Kč, z níž žalobce hradí měsíčně 9 175 Kč za nájemné za byt a služby s tím spojené a částku 980 Kč za elektřinu, plyn a poplatek za rozhlas a televizi.
Při posouzení výše uvedených zjištění ve smyslu § 138 o.s.ř. vycházel soud také z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 27 Cdo 1901/2017, podle něhož při posuzování poměrů účastníka jsou podstatné příjmy z výdělečné nebo jiné činnosti účastníka, výnosy jeho majetku a další jeho disponibilní peněžní prostředky (včetně možnosti si je opatřit prací nebo jiným zákonným způsobem), přičemž po účastníku řízení nelze spravedlivě požadovat, aby si vytvářel peněžní rezervy na placení (možných budoucích) soudních poplatků, a to na úkor plnění svých závazků.

Soud zohlednil, že žalobce je pracující důchodce, který se snaží opatřit si finanční prostředky i jinak než prostřednictvím starobního důchodu a zároveň je odkázán na pravidelný měsíční zůstatek mzdy a starobního důchodu, po odečtení všech shora uvedených srážek, a to aniž by disponoval naspořenými financemi. Taktéž částka, která zbývá k uhrazení prostřednictvím shora uvedeného exekučního řízení, je nikoli malé výše. Soud tak dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků žalobci nadále trvají a o odejmutí přiznaného osvobození od soudních poplatků nerozhodoval. Žalobci tak zůstává usnesením Vrchního soudu v Olomouci č. j. 8 Cmo 482/2006-190 ze dne 2. 10. 2007 přiznané částečné osvobození od soudních poplatků v rozsahu osmi desetin.

11. Při svém rozhodnutí soud zejména vycházel ze zjištění, učiněných z dále uvedených důkazů:
12. Z notářského zápisu č. NZ 423/98, N 413/98 ze dne 8. 9. 1998 soud zjistil, že žalovaný, jako jediný společník společnosti s ručením omezeným SAMAB spol. s r.o., IČO 15 54 57 76, v působnosti valné hromady, vydal rozhodnutí jediného společníka podle § 132, odst. 1 obchodního zákoníku, kterým schválil účetní závěrku za rok 1996 a konstatoval, že hospodaření společnosti za období roku 1996 skončilo čistým ziskem, po odvodu daně z příjmu, ve výši 451 188,81 Kč. O rozdělení zisku bylo rozhodnuto tak, že částka ve výši 23 000 Kč bude přidělena jako dotace rezervnímu fondu a částka 428 188,81 Kč, bude po odvodu 25 % daně, vyplacena společníkovi – žalovanému. Dále zde bylo žalovaným rozhodnuto jediným společníkem podle § 132, odst. 1 obchodního zákoníku, v působnosti valné hromady o schválení účetní závěrky za rok 1997 a bylo konstatováno, že hospodaření společnosti za období roku 1997 skončilo čistým ziskem ve výši 383 899,58 Kč s tím, že celá tato částka bude po odvodu 25 % daně vyplacena společníkovi – žalovanému.
13. Z notářského zápisu č. NZ 388/96, N 484/96 ze dne 17. 12. 1996 soud zjistil, že je zápisem z jednání valné hromady společnosti SAMAB spol. s r.o., IČO 15 54 57 76 a obsahuje mimo jiné rozhodnutí o rozdělení zisku za rok 1995. Žalovaný zde jako jediný společník při výkonu působnosti valné hromady podle § 132, odst. 1 obchodního zákoníku rozhodl o rozdělení zisku za rok 1995 tak, že po zákonném přidělení části zisku do rezervního fondu zbývá čistý zisk ve výši 237 775,34 Kč, ztráta z roku 1994 činí částku 179 224,73 Kč a k výplatě tak byla přidělena částka 58 550,61 Kč.
14. Z odborného vyjádření Vysoké školy ekonomické, Institutu oceňování majetku, ze dne 29. 10. 2018, týkajícího se převáděného obchodního podílu žalobce v obchodní společnosti SAMAB spol. s r.o. (když nemohl být řádně splněn znalecký úkol, zadaný usnesením č.j. 41 Cm 71/2010-462 ze dne 7. 12. 2011, a to pro absenci podkladů a potřebných informací pro zpracování řádné analýzy hospodaření v období let 1994 až 1998) bylo zjištěno, že není možné se vyjádřit k otázce, jaké zisky plynuly z obchodního podílu žalovanému od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998. Ze spisového materiálu lze zjistit pouze účetní hodnotu vlastního kapitálu, v té době vlastního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o. k datu 31. 12. 1994, která činila 628 000 Kč a potom obchodní podíl žalovaného, 100/260, činil 242 000 Kč a stejnou alikvotní hodnotu na vlastním kapitálu měl tento podíl i na konci roku 1994. Pak lze už jen zjistit účetní hodnotu vlastního kapitálu v účetní hodnotě 2 749 000 Kč k 31. 12. 1997, kdy s ohledem na zápis v obchodním rejstříku, podle něhož je od 10. 3. 1995 žalovaný již jen jediným společníkem, představuje tato částka i alikvotní hodnotu podílu žalovaného k 7. 3. 1998, vypočtenou z účetní hodnoty vlastního kapitálu.
15. Dle § 3028, odst. 3, věty první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (*1. 1. 2014 – poznámka soudu*), jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy.
16. Podle § 134, odst. 1 občanského zákoníku (zákona č. 40/1964 Sb. – dále jen občanský zákoník) oprávněný držitel se stává vlastníkem věci, má-li ji nepřetržitě v držbě po dobu tří let, jde-li o movitost, a po dobu deseti let, jde-li o nemovitost.

17. Dle § 451, odst. 1 občanského zákoníku kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.
Podle druhé věty uvedeného ustanovení bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.
18. Dle § 457 občanského zákoníku je-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal.
19. Podle § 458, odst. 1 občanského zákoníku musí být vydáno vše, co bylo nabyto bezdůvodným obohacením. Není-li to dobře možné, zejména proto, že obohacení záleželo ve výkonech, musí být poskytnuta peněžitá náhrada.
20. Dle § 369, odst. 1 obchodního zákoníku je-li dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není smluvně stanovena sazba úroků z prodlení, je dlužník povinen platit z nezaplacené částky úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak určené předpisy práva občanského.
Podle § 1 nařízení vlády č. 33/2010 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 142/1994 Sb., ve znění nařízení vlády č. 163/2005 Sb., jímž se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů.
21. Podle § 397 obchodního zákoníku nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.
22. Odvolací soud v rámci svého závazného právního názoru, uvedeného a odůvodněného v usnesení č.j. 8 Cmo 330/2015-830, uzavřel, že žalovaný se dle § 134, odst. 1 občanského zákoníku se stal dne 7. 3. 1998 vlastníkem obchodního podílu žalobce na vlastním kapitálu (tehdy základním jmění) společnosti SAMAB, spol. s r.o., který činil 100 000 Kč z 240 000 Kč, převáděného smlouvou o převodu obchodního podílu ze dne 7. 3. 1995. Vlastnictví předmětného obchodního podílu nabyt žalovaný vydržením, neboť od 7. 3. 1995 žalovaný vystupoval jako jediný společník společnosti SAMAB, spol. s r.o. a žalobce tento domnělý převod (když předmětná smlouva o převodu tohoto podílu byla shledána absolutně neplatnou) respektoval, proto dle odvolacího soudu byl žalovaný minimálně od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 v dobré víře, že je 100% vlastníkem obchodního podílu společnosti, tudíž byl oprávněným držitelem obchodního podílu a měl ho nepřetržitě v držbě po dobu tří let. Existence dobré víry žalovaného byla dána absencí judikatury, vyslovující se k otázce, že chybějící ujednání o úplatnosti či bezúplatnosti ve smlouvách o převodu obchodního podílu způsobuje neurčitost a tedy neplatnost smlouvy, v době uzavření předmětné smlouvy, tedy k 7. 3. 1995, když tyto závěry byly judikovány Nejvyšším soudem ČR teprve v rozhodnutí 1 Odon 110/1997, které bylo zveřejněno až v roce 1999. Odvolací soud rovněž konstatoval, že dobrá víra žalovaného byla dána i tím, že ani rejstříkový soud neshledal předmětnou smlouvu vadnou, považoval ji za platnou a převod zapsal do obchodního rejstříku k 10. 3. 1995, přičemž nelze objektivně klást na obezřetnost účastníků stran posouzení vady, respektive platnosti uzavírané smlouvy o převodu obchodního podílu, větší nároky než na rejstříkový soud.
23. Podle pokynů odvolacího soudu, který v usnesení č.j. 8 Cmo 330/2015-830 také konstatoval, že z nesporného tvrzení účastníků řízení vyplývá, že společnost SAMAB, spol. s r.o. v roce 1995 dosáhla zisku, z čehož lze dovodit, že společnost měla majetek, jemuž by měla odpovídat hodnota obchodního podílu, se zdejší soud v rámci nového projednávání věci zabýval posouzením, zda a případně v jaké výši se žalovaný neplatným převodem obchodního podílu a jeho následným vydržením bezdůvodně obohatil na úkor žalobce. V souvislosti s tímto přichází v úvahu jen období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998, kdy předmětný obchodní podíl žalovaný fakticky držel a vykonával zde činnost jako domnělý vlastník a jediný společník, přičemž toto období bylo odvolacím soudem vyhodnoceno jako oprávněná držba podílu v dobré víře, proto ho 7. 3. 1998 nabyt žalovaný vydržením. V řízení bylo prokázáno, že v tomto období došlo k navýšení účetní

hodnoty vlastního kapitálu společnosti SAMAB, spol. s r.o., tudíž se tak i zvýšila hodnota předmětného obchodního podílu. Ke dni 31. 12. 1994 činila účetní hodnota vlastního kapitálu 628 000 Kč, kdy potom dle odborného vyjádření Vysoké školy ekonomické, Institutu oceňování majetku, ze dne 29. 10. 2018, bylo zjištěno, že na obchodní podíl žalovaného 100/260 tak připadala částka 242 000 Kč a stejnou alikvotní hodnotu na vlastním kapitálu měl tento podíl i na konci roku 1994. Pak již bylo možné zjistit účetní hodnotu vlastního kapitálu SAMAB, spol. s r.o. ve výši 2 749 000 Kč k 31. 12. 1997, kdy s ohledem na zápis v obchodním rejstříku, podle něhož je od 10. 3. 1995 žalovaný již jen jediným společníkem, představuje tato částka i alikvotní hodnotu podílu žalovaného k 7. 3. 1998, vypočtenou z účetní hodnoty vlastního kapitálu.

24. Žalobce požadoval po žalovaném zaplatit bezdůvodného obohacení, tvořeného obvyklou cenou předmětného obchodního podílu, který činil 41,7 %, v návaznosti na vklady všech společníků, neboť základní kapitál společnosti SAMAB, spol. s r.o. činil 240 000 Kč a vklad žalobce byl 100 000 Kč. Stejný byl nejdříve i podíl žalovaného, tedy 41,7 %, než nabyli i podíly od dvou dalších menšinových společníků, kteří měli oba vklady po 20 000 Kč, čemuž odpovídaly podíly na společnosti ve výši 8,3 %. Poté měl tedy žalovaný podíl ve výši 58,3 % a po vydržení obchodního podílu žalobce ve výši 41,7 % tak vlastnil již 100 % obchodního podílu na vlastním kapitálu společnosti SAMAB, spol. s r.o. K tomu je nutno uvést, že vydržení patří k originálním způsobům nabytí vlastnického práva, tudíž takto vzniká vlastnické právo jako nové, neodvozené od předchozího vlastníka. Vydržením se tedy stal žalovaný prvním a původním vlastníkem předmětného obchodního podílu.
25. V těchto souvislostech lze zmínit, co ve věci, vedené pod sp. zn. 28 Cdo 3010/2013, v usnesení ze dne 5. 8. 2014, uvedl k problematice vydržení a náhrady za něj Nejvyšší soud ČR: „*V případě vydržení se však jedná o specifický způsob nabytí, jímž je chráněna dlouhodobá držba osoby jsoucí se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že jí dané právo náleží, a již se vlastník ve vydržecí lhůtě zjevně nebrání. V tomto směru je možno poukázat na to, že ani v případě, že dojde k naprosto zásadnímu zásahu do vlastnického práva tím, že vydržením se stane vlastníkem věci oprávněný držitel, tedy osoba odlišná od vlastníka původního, nepředpokládá právní řád, že by bylo nutno osobě pozbyvší vlastnické právo třeba poskytovat určitou kompenzaci.*“
26. Na základě výše uvedeného je nutno uzavřít, že když žalovaný nabytí předmětný obchodní podíl žalobce, který činil 100 000 Kč z 240 000 Kč vlastního kapitálu společnosti SAMAB, spol. s r.o., vydržením a stal se tak dle § 134, odst. 1 občanského zákoníku jeho původním vlastníkem a ne nabyvatelem vlastnictví v důsledku jeho přechodu z žalobce na žalovaného. Vlastnictví žalobce k 41,7 % podílu k vlastním kapitálu společnosti SAMAB, spol. s r.o. vydržením v důsledku oprávněné držby po zákonem stanovenou dobu minimálně tří let v dobré víře zaniklo bez nároku na kompenzaci vůči žalovanému, když jeho vlastnictví k předmětnému obchodnímu podílu vzniklo originálním způsobem. Soud má za to, že v daném případě nelze použít ustanovení o poskytnutí peněžité náhrady žalobci za jeho zaniklé vlastnictví k předmětnému podílu dle § 457 a § 458, odst. 1 občanského zákoníku, neboť by to bylo v rozporu se vznikem vlastnictví žalovaného k tomuto podílu, jak k němu v tomto případě vydržením došlo.
27. V daném případě ale přichází v úvahu bezdůvodné obohacení, vzniklé žalovanému na úkor žalobce neplatným převodem obchodního podílu a jeho následným vydržením, tím, že žalovaný předmětný obchodní podíl žalobce užíval a získal tak dále uvedené plnění. Žalovaný obchodní podíl žalobce na vlastním kapitálu (tehdy základním jmění) společnosti SAMAB, spol. s r.o., který činil 41,7 %, převáděný neplatnou smlouvou o převodu obchodního podílu ze dne 7. 3. 1995, držel a v domnění, že mu tedy náleží celý vlastnický podíl ve výši 100 %, si za rozhodné období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 vyplatil na zisku společnosti tedy i část, která přináležela k podílu 41,7%, který ale pro neplatnost smlouvy, zůstal ve vlastnictví žalobce do doby, než jeho vlastnictví přešlo vydržením na žalovaného. Tato plnění, která obdržel žalovaný v souvislosti s držbou obchodního podílu žalobce, tedy po dobu do 7. 3. 1998, kdy skutečné vlastnictví podílu 41,7 % na vlastním kapitálu společnosti SAMAB, spol. s r.o. ještě náleželo

žalobci, je bezdůvodným obohacením žalovaného na úkor žalobce, v souvislosti s neplatným převodem obchodního podílu a jeho následným vydržením.

28. Prokázáno bylo výše uvedenými notářskými zápisy, zachycujícími rozhodnutí jediného společníka SAMAB, spol. s r.o. v působnosti valné hromady a také shodnými tvrzeními účastníků, která vzal soud v souladu s § 120, odst. 3 o.s.ř. za svá skutková zjištění, vyplacení následujících podílů na zisku SAMAB s.r.o. následovně: Za rok 1995 dle zápisu NZ 388/96 ze dne 17. 12. 1996 byla k výplatě pro 100% podíl jediného společníka částka 58 550,61 Kč, po snížení o 25% daň v konečné výši 43 912,957 Kč, z níž tedy činí k předmětnému podílu 41,7 % částka 18 311,70 Kč. Částka 58 550,61 Kč nebyla ke stanovení výše bezdůvodného obohacení uvažována, protože když byla žalovaným odvedena, logicky se nemohl částkou, jež tvořila tuto 25% daň, obohatit. O podílu na zisku za roky 1996 a 1997 rozhodla valná hromada 8. 9. 1998 v zápise NZ 423/98 ze dne 8. 9. 1998. Za rok za rok 1996 činil zisk k vyplacení částku 428 188,81 Kč, po odvodu daně 25 % ve výši 107 047,025 Kč, sníženou na částku 321 141, 785 Kč, což je zisk k 100% podílu, tudíž k podílu 41,7 % se jedná o částku 133 916,12 Kč. Za rok 1997 činil zisk k vyplacení částku 383 899,58 Kč, po odvodu 25 % daně ve výši 95 974,895 Kč, sníženou částku k vyplacení společníkovi se 100% podílem ve výši 287 924,865 Kč k a tedy k podílu 41,7 % patří odpovídající část zisku ve výši 120 064,67 Kč.
29. Žalovaný k bezdůvodnému obohacení, tvořenému podíly na zisku, připadajících na obchodní podíl žalobce, vyplacených žalovanému za období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998, uvedl, že podle rozhodnutí valné hromady společnosti SAMAB spol. s r.o. (NZ 388/96 ze dne 17. 12. 1996) ze zisku vytvořeného v roce 1995 bylo určeno k výplatě společníkovi 58 550,61 Kč a protože se žalobce domáhá pouze podílů na zisku připadajících na obchodní podíl žalobce ve společnosti SAMAB spol. s r.o. v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 připadá na navrhovatelových 100/240 z částky 58 550,61 Kč částka 24 396,10 Kč před zdaněním 25 % sazbou daně z příjmu fyzických osob a po zdanění, když daň z tohoto podílu na zisku již byla zaplacená, to je 18 297,10 Kč, ale k podílu na zisku za roky 1996 a 1997, o kterých rozhodla valná hromada až 8. 9. 1998, namítal, že žalobce ohraničil podíly na zisku vyplacenými v období od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 a proto nelze o podílu navrhovatele na zisku, který byl určen rozhodnutím valné hromady k vyplacení mezi společníky až po datu 7. 3. 1998, rozhodovat, ani mu ho přiznat. S uvedenou námitkou a argumentací žalovaného, že žalobce svůj nárok ohraničil podíly na zisku vyplacenými v období od 7.3.1995 do 7.3.1998, a proto nelze o podílu navrhovatele na zisku, který byl určen rozhodnutím valné hromady k vyplacení mezi společníky až po datu 7.3.1998, rozhodovat a přiznat mu ho, se soud neztotožňuje. Soud má za to, že takto nebyl nárok vymezen – při jednání 29. 11. 2010, u něhož žalobce upřesnil předmětný nárok, tvořený bezdůvodným obohacením tak, ho spatřuje také v částce podílu na zisku, který si žalovaný vyplatil z titulu držení obchodního podílu v období od 7. 3. 1995 do 1995 do 7. 3. 1998, bylo takto vymezenou dobou vyjádřeno, že se jedná o plnění, které souviselo s držením předmětného podílu žalobce žalovaným, když byl ve skutečnosti stále ještě ve vlastnictví žalobce, a to až do dne 7. 3. 1998, kdy jej nabyt žalovaný vydržením.
30. Žalovaný také vznesl námitku nedostatku pasivní legitimace žalobce k uplatnění podílu na zisku společnosti určeného k rozdělení mezi společníky vůči žalovanému. Právní vztahy z neplatné smlouvy o převodu obchodního podílu se řídí obchodním zákoníkem. Právo společníka podílet se na zisku je upraveno v tohoto zákona. Podíl na zisku vyplacený v rozporu s § 123, odst. 4 obchodního zákoníku jsou společníci povinni společnosti vrátit. Nebyl-li žalovaný jediným společníkem, nýbrž společníkem, kterému svědčil podíl ve výši 140/240, protože zbývající podíl ve výši 100/240 náležel navrhovateli, a přesto mu byl vyplacen celý podíl na zisku, došlo k porušení pravidla v § 123, odst. 1 obchodního zákoníku a danou část podílu na zisku by byl žalovaný povinen vrátit společnosti, protože neoprávněně vyplacený podíl na zisku se vrací společnosti, která zisk vyplatila, a nikoliv ochuzenému společníkovi, na jehož úkor jiný společník podíl získal.

Ochuzenému společníkovi - navrhovateli zůstalo zachováno právo domáhat se vyplacení podílu na zisku na společnosti.

Soud nesouhlasí s argumentací žalovaného, že v případě předmětných podílů na zisku se jedná o případ dle § 123, odst. 4 obchodního zákoníku, neboť se nemohlo jednat o zisk vyplacený v rozporu s tímto ustanovením, když žalovaný byl již od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998 v dobré víře, že mu náleží předmětný obchodní podíl žalobce ve výši 41,7 % a tedy i zisk k tomuto podílu náležející a byl vyplácen žalovanému na základě dodržení zákonného postupu, když mu předcházelo rozhodnutí společníka v působnosti valné hromady, kdy takto žalovaný činil v dobré víře v zápis v obchodním rejstříku, učiněný na základě předmětné neplatné smlouvy, jak závazně právně vyhodnotil odvolací soud. Nejedná se tedy o situaci, kdy by takto vyplacený zisk, který patří k předmětnému podílu žalobce, posléze vydrženého žalovaným, měl být vrácen společnosti, která by pak byla aktivně legitimována se domáhat soudně jeho vydání. V daném případě je aktivně legitimován k vrácení takto vyplaceného zisku žalobce, když se jedná o bezdůvodné obohacení, vzniklé v důsledku neplatného převodu obchodního podílu, který byl posléze vydržen dle § 134 občanského zákoníku.

31. Žalovaný dále vznesl námitku promlčení, kterou odůvodnil tím, že žalobce žalovaného k zaplacení nároku, spočívajícího ve vydání podílu na zisku za rok 1995, připadající na obchodní podíl žalobce, vyplaceného ale žalovanému, nikdy žádnou výzvou nevyzval a náhradou takové výzvy může být nejvýše den, kdy se žalovaný poprvé dozvěděl, že je vůči němu takový nárok uplatňován, což bylo až na jednání u soudu dne 29. 11. 2010, kdy teprve žalobce vymezil svůj nárok natolik, že byl určitý a projednatelný. Poprvé tak mohl být žalobcem nárok na vydání podílu na zisku za rok 1995, připadajícího na obchodní podíl žalobce, vyplaceného žalovanému uplatněn u soudu 18. 12. 1996, což je první v úvahu přicházející den pro výplatu ze společnosti společníkovi, neboť rozhodnutí bylo přijato 17. 12. 1996. Čtyřletá promlčecí lhůta uběhla v této věci 18. 12. 2000. Uplatnil-li tedy žalobce nárok na vydání toho, co žalovaný obdržel na podílu na zisku za rok 1995 od společnosti SAMAB spol. s r.o. v rozsahu obchodního podílu navrhovatele podle rozhodnutí valné hromady společnosti ze dne 17. 12. 1996, což je částka 24 396,10 Kč, až dne 29. 11. 2010, uplatnil toto své právo o více než 9 let později, až po uplynutí čtyřleté promlčecí lhůty.
32. Ve věci, vedené pod sp. zn. 29 Cdo 3180/2008, v usnesení ze dne 24. 6. 2009, Nejvyšší soud České republiky vyslovil závěr, že vztah z bezdůvodného obohacení získaného přijetím plnění z neplatné smlouvy o převodu obchodního podílu (§ 115 obch. zák.) je obchodním závazkovým vztahem a právo na vydání tohoto bezdůvodného obohacení se promlčuje ve čtyřleté promlčecí době.
33. Předmětné bezdůvodné obohacení spočívá v plnění, plynoucím žalovanému v době, kdy obch. podíl, převáděný neplatnou smlouvou fakticky držel a v dobré víře jednal jako společník, domněle vlastníci 100% obchodní podíl na vlastním kapitálu SAMAB, spol. s r.o. a v souladu s tímto byly vypláceny i zisky za rok 1995, 1996 a 1997. Tento nárok byl žalobcem uplatněn řádně a určitě, po upřesnění u jednání 29. 11. 2010. Žalobou, podanou u soudu dne 8. 3. 1999, na zaplacení ceny za převod obchodního podílu byl zastaven běh promlčecí doby i k bezdůvodnému obohacení, jež by bylo tvořeno peněžitou náhradou za obchodní podíl, převáděný dle neplatné smlouvy, neboť se jedná o plnění ze stejného skutku, jako je vylíčen v žalobě, který ale v případě, kdy došlo k jeho následnému vydržení, nemohl být shledán oprávněným. Zastavení běhu promlčecí doby žalobou se ale netýká bezdůvodného obohacení, tvořeného vyplacením předmětných částí zisku společnosti SAMAB, spol. s r.o., tedy plněním plynoucím z vlastnictví obchodního podílu, kdy v daném případě jde o plnění za dobu oprávněné držby podílu žalovaným v dobré víře, kdy si v souladu s tímto přisvojoval zisk náležící k tomuto podílu, přitom ten byl stále ještě ve vlastnictví žalobce a žalobci tedy zisk společnosti SAMAB za toto období náležel. Tím, že si ho žalovaný vyplatil, vzniklo mu bezdůvodné obohacení dle § 458 občanského zákoníku. S ohledem na dobrou víru žalovaného, ale pro tento nárok počala běžet promlčecí doba až od doručení rozhodnutí dovolacího soudu žalobci, tedy dne 7. 6. 2010, kterým bylo postaveno najisto, že vlastníkem převáděného obchodního podílu, drženího žalovaným v dobré víře, skutečně zůstal žalobce a že

tedy do té doby domnělým vlastníkem podílu – žalovaným vyplácený zisk, vážící se i k předmětnému podílu žalobce, je bezdůvodným obohacením, na jehož vydání má žalobce po dobu jeho trvajících vlastnictví obchodního podílu, nárok. Tento nárok tedy nemůže být promlčen.

34. Pokud se ale týká první výzvy k vydání tohoto bezdůvodného obohacení, jak je uvedeno v předcházejícím odstavci, takto vyzval žalobce žalovaného až 29. 11. 2010. Následující den 30. 11. 2010 mohl tedy žalovaný dobrovolně plnit a když tak neučinil, dostal se 1. 12. 2010 do prodlení. Správnou výši zákonného úroku z prodlení, za prodlení s úhradou tohoto peněžitého závazku, je tedy nutno stanovit právě podle tohoto dne prodlení. Takto stanovený zákonný úrok z prodlení dle § 369 ObZ a nařízení vlády č. 33/2010 Sb. ve výši 7,75 %, za prodlení s úhradou bezdůvodného obohacení, tvořeného plněním, získaným žalovaným na úkor žalobce za období oprávněné držby obchodního podílu ve vlastnictví žalobce žalovaným, byl také žalobci k jistíně, tvořené částkou 18 311,70 Kč za podíl na zisku společnosti SAMAB, spol. s r.o. za rok 1995, částkou 133 916,12 Kč za rok 1996 a částkou 120 064,67 Kč za rok 1997, v celkové výši 272 292,49 Kč, přiznán.
35. Ve zbývajících částce, včetně úroku z prodlení nad rámec jeho správné výše, byla žaloba zamítnuta.
36. Soud ještě dodává, že kromě výše specifikovaného oprávněného nároku žalobce, tvořeného bezdůvodným obohacením ve smyslu § 458 občanského zákoníku za vyplacené podíly na zisku, jiné nároky, které by vytvořily bezdůvodné obohacení žalovaného na úkor žalobce, po období faktického držení a „užívání“ obchodního podílu žalobce žalovaným od 7. 3. 1995 do 7. 3. 1998, v řízení prokázány nebyly. Dodatečně dohledané a žalobcem předložené doklady až při jednání dne 28. 3. 2019, kdy i sám ŽB uváděl, že se jedná o interní listiny, které navíc ani nebyly autorizované, ani nebylo zjevné, kdo a za jakým účelem je vyhotovil a proč nebyly předloženy již dříve, nejpozději před zadáním druhé znaleckého posudku, nebyly jako důkaz prováděny, když bylo zjevné, že by z nich nebylo možné učinit relevantní zjištění. Navíc tyto důkazy byly předloženy prokázání k nároku, který nebyl shledán oprávněným, a to k náhradě za vydržený podíl, stejně jako důkazy, na které žalobce okazoval v těchto souvislostech v jeho závěrečném návrhu, zejména i na svědecké výpovědi, týkající se subjektivně tvrzené hodnoty společnosti SAMAB, spol. s r.o., jejích hospodářských výsledků společnosti či dosahovaného obratu společnosti. Všechny tyto již dříve provedené důkazy byly navíc odborně vyhodnoceny znaleckým ústavem Vysokou školou ekonomickou, Institutem oceňování majetku, naposledy v odborném vyjádření ze dne 29. 10. 2018, jako nedostatečné, pro skutečně objektivní zjištění a zpracování znaleckých posudků dle zadání soudu.
37. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142, odst. 2 o.s.ř. ve spojení s ust. § 149, odst. 1 o.s.ř. Žalovaný byl ve věci z větší části úspěšný, tj. co do výše 97,76 % a neúspěšný co do výše 2,24 % v žalobě celkově uplatněného nároku včetně příslušenství, a proto mu soud přiznal náhradu vzniklých nákladů řízení ve výši 95,52 % (97,76 % – 2,24 %). Pro výpočet úspěchu ve věci soud počítal s předmětem sporu, který tvořila jistina ve výši 5 000 000 Kč a 15 % úrok z prodlení z této částky od 7. 3. 1999 do 4. 4. 2019 (datum vyhlášení tohoto usnesení), tj. úrok z prodlení za 7 329 dnů prodlení činil celkem částku 15 059 589 Kč. Celkový předmět sporu tak byl ve výši 20 059 589 Kč.
38. Náklady řízení žalovaného jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za odvolání proti rozsudku pro zmeškání ve výši 200 000 Kč, náklady právního zastoupení ve výši 925 575 Kč (odměna za 7 úkonů právní služby podle ust. § 7, bod 7, § 11, odst. 1 písm. b), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2006, z tarifní hodnoty 5 000 000 Kč, kdy činí odměna za 1 úkon 17 750 Kč, tedy celkem 124 250 Kč + paušální náhrada hotových výdajů ve výši 75 Kč ke každému z uvedených úkonů podle ust. § 13, odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2006, tedy celkem 525 Kč/ převzetí věci, odvolání do rozsudku pro zmeškání ze dne 1. 4. 2004, doplnění odvolání ze dne 29. 3. 2005, vyjádření k žalobě ze dne 27. 12. 2005, účast na

- jednání soudu v rozsahu jednoho úkonu ke každému jednání ve dnech 30. 1. 2006, 6. 3. 2006, 29. 5. 2006 /; odměna za 28 úkonů právní služby podle ust. § 7, bod 7, § 11 odst. 1 písm. d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění zákona č. 276/2006 Sb., účinném od 1. 9. 2006, z tarifní hodnoty 5 000 000 Kč, kdy činí odměna za 1 úkon 28 300 Kč, tedy celkem 792 400 Kč + paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč ke každému z uvedených úkonů podle ust. § 13, odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění zákona č. 276/2006 Sb., účinném od 1. 9. 2006, tedy celkem 8 400 Kč/vyjádření ze dne 20. 9. 2010, vyjádření ze dne 14. 12. 2010, vyjádření ze dne 28. 11. 2011, vyjádření ze dne 20. 7. 2012, vyjádření ze dne 3. 6. 2013, vyjádření ze dne 26. 9. 2013, vyjádření ze dne 19. 1. 2015, vyjádření ze dne 21. 4. 2015, účast na jednání soudu v rozsahu jednoho úkonu ke každému jednání ve dnech 2. 10. 2007, 9. 8. 2010, 4. 10. 2010, 8. 8. 2011, 26. 9. 2011, 25. 9. 2013, 9. 12. 2014, 10. 2. 2015, 21. 4. 2015, 27. 1. 2016, 7. 12. 2017, 28. 3. 2019, účast na jednání soudu v rozsahu dvou úkonů ke každému jednání ve dnech 29. 11. 2010, 7. 2. 2011, 4. 4. 2011, 23. 5. 2011/)
39. Celkové náklady řízení vzniklé žalovanému činí 1 125 575 Kč. Náhrada daně z přidané hodnoty nebyla přiznána, neboť právní zástupce žalovaného nedoložil soudu, že je registrovaným plátcem DPH.
40. Náklady řízení ve výši 95,52 % z celkových nákladů řízení vzniklých žalovanému činí 1 075 149 Kč. Náklady řízení tak, jak byly žalovanému přiznány, měl soud za potřebné a účelně vynaložené k obraně žalovaného v tomto soudním řízení.
41. Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. soud rozhodl o nákladech státu. Žalobce byl ve věci úspěšný v rozsahu 2,24 %, proto je povinen nahradit České republice v rozsahu 97,76 % náklady, které stát platil. Žalobce byl od placení soudních poplatků v plném rozsahu usnesením č. j. 41 Cm 475/1999-14 ze dne 22. 7. 2003 (právní moc 29. 8. 2003) osvobozen. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci č. j. 8 Cmo 482/2006-190 ze dne 2. 10. 2007 (právní moc 15. 11. 2007) bylo žalobci odňato osvobození od soudních poplatků přiznané usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 7. 2007 č. j. 41 Cm 475/1999-14 v rozsahu 2/10 (20 %). Z nákladů, které stát ve věci platil, po právní moci tohoto usnesení, tedy po 15. 11. 2007, je tak žalobce povinen nahradit České republice část nákladů v rozsahu 20 % z 97,76 % z nákladů vynaložených státem (protože z 97,76 % nebyl ve sporu úspěšný). Stát po 15. 11. 2007 vynaložil 28 600 Kč vyplacených Mgr. Vladimírovi Dvořáčkovi, advokátovi, jako odměna žalobci ustanovenému zástupci za dovolací řízení, která sestává z paušální náhrady hotových výdajů 300 Kč a odměny za právní zastoupení ve výši 28 300 Kč, na základě usnesení č. j. 41 Cm 475/99-260 ze dne 8. 1. 2009 (právní moc 16. 1. 2009). 97,76 % z 28 600 Kč činí 27 959 Kč. 20 % z 27 959 Kč činí 5 592 Kč, což je částka, kterou je žalobce povinen uhradit České republice na náhradě nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný v rozsahu 97,76 %, proto je povinen nahradit České republice v rozsahu 2,24 % náklady, které stát platil. Ze shora uvedených nákladů státu, tj. částky 28 600 Kč, je proto žalovaný povinen zaplatit 2,24 %, tedy částku 641 Kč. S ohledem na shora uvedené zavázal soud žalobce k náhradě nákladů státu v celkové výši 5 592 Kč a žalovaného k náhradě nákladů státu v celkové výši 641 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci do 15 dnů ode dne jeho doručení, prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Jestliže žalobce dobrovolně nesplní povinnost stanovenou mu tímto usnesením, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí.

Pokud účastníci nesplní dobrovolně povinnost stanovenou jim tímto usnesením ve výroku IV. a V., bude po nich vymáhána.

Brno 4. dubna 2019

Mgr. Lenka Zapletalová v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Remešová.